

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Pagrindinė Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatinusi priežastis – siekis skatinti socialiai atsakingą verslą, sudaryti geras mokestines sąlygas verslui remti kultūros, meno, sporto ir kitas viešąjį interesą tenkinančias veiklas, propaguoti bei skatinti šių sričių plėtrą. Savaimė suprantama, kad be verslo paramos minėtos veiklos sunkiai išgyventų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymas) 28 straipsnio nuostatomis mokesčio mokėtojo vienetams, turintiems teisę teikti labdarą ir paramą, leidžiama iš pajamų atskaityti visas Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatyta tvarka labdarai ir paramai skirtas išmokas, įskaitant perleisto turto, suteiktų paslaugų vertę. Tačiau išmokos grynais pinigais, viršijančios 250 MGL dydžio sumą vienam paramos ar labdaros gavėjui per mokestinį laikotarpį, iš pajamų negali būti atskaitomos.

Mokesčio mokėtojo vienetams, turintiems teisę teikti tik paramą, leidžiama iš pajamų du kartus atskaityti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatyta tvarka paramai skirtas išmokas, įskaitant perleisto turto, suteiktų paslaugų vertę, bet ne didesnes kaip 40 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių metų mokestinius nuostolius. Paramai skirtos lėšos, didesnės kaip 40 proc. apmokestinamojo pelno, ir išmokos grynais pinigais, viršijančios 250 MGL dydžio sumą vienam paramos gavėjui per mokestinį laikotarpį, iš pajamų neatskaitomos.

Remiantis aukščiau išdėstytu, labdaros ir paramos davėjams įstatymų leidėjas jau numato tam tikrą naudą per mokestines lengvatas, tačiau įvertinus esamą reglamentavimą bei pritaikius jį praktiškai, matyti, kad aptariamoms pelno mokesčio lengvatomis nesuteikia pakankamai paskatų teikti labdarą bei paramą, todėl nėra patrauklios privačiam sektoriui. Pagrįstai manytina, kad mokestinių lengvatų didinimas ir kitų priemonių taikymas paskatintų privatų sektorių labiau įsijungti į paramos teikimą. Atsižvelgiant į tai, siūloma asmenims, turintiems teisę teikti ir paramą ir labdarą, iš pajamų leisti atskaityti ne tik visas išmokas, įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios skirtos labdarai ir paramai, bet ir papildomai 20 proc. sumą nuo suteiktos paramos sumos; taip pat asmenims, turintiems teisę teikti tik paramą, leisti du kartus atskaityti išmokas, įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios skirtos paramai, tačiau ne didesnes kaip 80 proc., vietoj dabar nustatytų 40 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius. Papildomų 20 proc. nuo paramos sumos atskaitymo modelis, taip pat galimybė iš mokesčio mokėtojo pajamų atskaityti didesnę paramai skirtų išlaidų sumą, leis mokesčio mokėtojams sumažinti savo apmokestinamąjį pelną ir taip padidins paramos teikimo patrauklumą.

Įstatymo projekto tikslas – pelno mokesčio lengvatų didinimas mokesčio mokėtojo vienetams, turintiems teisę teikti labdarą ir paramą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Seimo narys Saulius Skvernelis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti labdarą ir paramą, iš pajamų leidžiama atskaityti visas išmokas (išskyrus išmokas grynais pinigais, viršijančias 250 MGL dydžio sumą vienam paramos ar labdaros gavėjui per mokestinį laikotarpį), įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka skirtos labdarai ir paramai, jei šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

Įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti tik paramą, iš pajamų leidžiama du kartus atskaityti išmokas (išskyrus išmokas grynais pinigais, viršijančias 250 MGL dydžio sumą vienam paramos gavėjui per mokestinį laikotarpį), įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka skirtos paramai, tačiau ne didesnes kaip 40 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma įtvirtinti, kad mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti labdarą ir paramą, iš pajamų leidžiama atskaityti ne tik visas išmokas (išskyrus išmokas grynais pinigais, viršijančias 250 MGL dydžio sumą vienam paramos ar labdaros gavėjui per mokestinį laikotarpį), įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka skirtos labdarai ir paramai, bet ir papildomai 20 proc. sumą nuo suteiktos paramos sumos.

Taip pat siūloma įtvirtinti, kad mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti tik paramą, iš pajamų leidžiama du kartus atskaityti išmokas (išskyrus išmokas grynais pinigais, viršijančias 250 MGL dydžio sumą vienam paramos gavėjui per mokestinį laikotarpį), įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka skirtos paramai, tačiau ne didesnes kaip 80 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.

Manytina, jog toks reguliavimas, sudarant sąlygas pelno mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti labdarą ir paramą, sumažinti savo apmokestinamąjį pelną, padidintų paramos teikimo patrauklumą tarp privataus sektoriaus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priimtas Įstatymo projektas neigiamų pasekmių neturės.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, pelno mokesčio mokėtojai, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintys teisę teikti labdarą ir paramą, galės sumažinti savo apmokestinamąjį pelną.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Įstatymo projektą, kitų galiojančių teisės aktų keisti ar pripažinti negaliojančiais nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą, turėtų būti įvertinti ir esant poreikiui pakeisti Įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetinais metais)

Valstybės biudžeto netekimai, atsiradę dėl pelno mokesčio perskirstymo mokesčių mokėtojams, turintiems teisę teikti labdarą ir paramą, galėtų būti kompensuojami padidėjusių kitų mokesčių pajamų surinkimo sąskaita.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Labdara“, „parama“, „išmokos“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
